Nr. 1 (424)
2022 m. sausis

Kaina
1 Eur

Akiratis

LIETUVOS KURČIŲJŲ DRAUGIJOS MĖNRAŠTIS

Kada globos namai atvers duris kurtiesiems?

Kauno pedagogai pasitelkė STEAM metodą

Ramunė Jurkšienė: „Viskas prasideda nuo mažo žingsnelio"

ŠIAME NUMERYJE

2–3 **Trumpai apie mus**

ŠVENTĖS

4 **Sausio įvykiai atgyja prisiminimuose**

INOVACIJOS

4 **Lietuvių išradimas: permatomos veido kaukės**

MES IR VISUOMENĖ

5 **Kada globos namai atvers duris kurtiesiems?**

6 **Kurčiųjų įmonių pastangos išlikti ir prasigyventi**

PROJEKTAI

7 **Atvejo vadyba Panevėžyje**

PASAULIO KURTIEJI

8 **Žvilgsnis į užsienio kurčiųjų spaudą**

MŪSŲ ŽMONĖS

9 ***In memoriam* Danutei Ramonienei (1936–2021)**

10–11 **Ramunė Jurkšienė: „Viskas prasideda nuo mažo žingsnelio“**

KULTŪRA

12 **Paroda Šeimos metams paminėti**

UGDYMAS

12 **Pamoka bibliotekoje**

13 **Graži iniciatyva suartino ugdymo įstaigas**

13 **Kauno pedagogai pasitelkė STEAM metodą**

REGIONŲ NAUJIENOS

14 **Naujienos iš Raseinių**

SPORTAS

14–15 **Sportininkų pagerbimo vakaras**

15–16 **Sportuojanti Klaipėda**

Viršelyje – Ramunės Jurkšienės asmeninio albumo nuotr.

Trumpai APIE MUS

Dalį tekstų nuo šiol pateiksime lengvai suprantama kalba.

Pritaikyti informacinę aplinką ne tik kurtiesiems, bet ir žmonėms su intelekto sutrikimais – tokį įsipareigojimą Lietuvos kurčiųjų draugija (LKD) ir VšĮ „Akiračio redakcija“ prisiėmė 2022 m. teikiamoje Neįgaliųjų reikalų departamentui prie SADM paraiškoje. Tokį patį pažadą davė ir kitos neįgaliųjų leidinių redakcijos. Lengvai suprantama kalba (angl. *easy to read*) – tai metodas, pritaikytas ne tik intelekto negalią turintiems asmenims, bet taip pat tinka senjorams, vaikams, skaitymo sunkumų patiriantiems asmenims ir kt. Atpažinti lengvai skaitoma kalba tekstus padės didesnis šriftas ir specialus ženklas, kurį matote čia 👉

Per renginius uždarose patalpose privalome dėvėti respiratorius. Respiratoriai apsaugo kvėpavimo takus nuo dulkių ir virusų. Respiratoriai nebūtini asmeninėse šventėse ir šv. Mišiose bažnyčioje.

Tokie pakeitimai įsigaliojo sausio 17 d. Ekspertai, be kita ko, rekomenduoja respiratorių dėvėti ne ilgiau kaip 4 val. ir geriausia, kad jis būtų be vožtuvo, tuomet nuo virusų ir bakterijų apsaugosime ne tik save, bet ir kitus. Nuo šiol asmuo, susirgęs koronavirusu, privalės pildyti atvejo anketą. Jos neužpildęs, negalės gauti nedarbingumo pažymėjimo. Apie izoliavimosi taisykles sergančiajam ir su juo kontaktų turėjusiems asmenims, apie nedarbingumo pažymėjimų išdavimo tvarkos pakeitimus ir kt. daugiau informacijos rasite *lkd.lt* svetainėje.

Įstaiga Valstybės pažinimo centras žinias pateikia gestų kalba.
Gestų kalba kalbama rankomis.
Įstaigoje Valstybės pažinimo centre gestų kalba sužinosite apie Lietuvos valstybę.

Valstybės pažinimo centre gestų kalba sužinosite apie Lietuvos Prezidento veiklas.
Lietuvos Prezidentas yra Gitanas Nausėda.
Valstybės pažinimo centre apsilankė kurtieji.

Praėjusių metų pabaigoje Valstybės pažinimo centre buvo pristatytas informacinis stalas su gestų kalbos projekcijomis ir QR kodais. Nuo šiol gestų kalba kurtieji gali gauti visavertę informaciją apie mūsų valstybės valdymą, Prezidento institucijos ir asmeniškai Prezidento vaidmenį valstybės valdymo struktūroje. LKD komanda, vadovaujama mūsų lyderio Kęstučio Vaišnoros, jau išbandė šį stalą ir informacijos pateikimu liko patenkinta. Valstybės pažinimo centro iniciatyvą LKD kelia sektinu pavyzdžiu ir kitoms įstaigoms. Informaciją į gestų kalbą vertė Lietuvių gestų kalbos vertimo centro Vilniaus teritorinio skyriaus vertėjai.

Vienas Lietuvos bankas nufilmavo pamoką apie gestų kalbą.
Apie gestų kalbą papasakojo Kurčiųjų draugijos prezidentas **Kęstutis Vaišnora**.
Pasakojimas apie gestų kalbą parengtas Lietuvos mokytojams ir mokiniams.

AB „Swedbank“ iniciatyva rengiama didžiausia nuotolinė pamoka įvairių klasių mokiniams tvarumo, pilietiškumo, finansinio raštingumo ir kt. temomis. Ji skelbiama *swedbank.lt* platformoje „Mokonomika“. Įsitraukti į šią informacinę akciją buvo pakviestas ir LKD lyderis. Per 15 min. jis turėjo papasakoti apie LGK ir kurčiųjų kultūrą, jo pasisakymas buvo filmuojamas. Mūsų prezidentas priėmė šį nelengvą iššūkį siekdamas, kad kuo daugiau žmonių sužinotų apie gestų kalbą ir kurčiųjų kultūrą. Visuomenės švietimas apie kurčiuosius yra ypač svarbi LKD veikla. Planuojama, kad ateityje visi „Mokonomikos“ vaizdo įrašai bus subtitruoti, tad taps prieinami ir kurtiems mokiniams.

Suaugę kurtieji turi su savo vaikais kalbėtis apie pinigus. Kurtieji turi savo vaikams papasakoti, kaip pinigus užsidirbti. Kurtieji turi savo vaikus mokyti pinigus taupyti.

Kalbėtis apie finansus su vaikais, teigia specialistai, būtina. Vaikai turi žinoti, iš kur atsiranda pinigai, kaip jie yra uždirbami, kiek kainuoja daiktai ir pan. Supratę, kad reikia daug laiko ir pastangų pinigus uždirbti, užaugę jie mokės atsakingiau valdyti savo finansus ir be reikalo pinigų neleisti. Kada pradėti ir kaip ugdyti vaikų finansinį raštingumą, *lkd.lt* svetainėje pasakojo profesionalė – Finansinių sprendimų agentūros specialistė. Tai bendra viešoji konsultacija. Tačiau LKD sudarė galimybę kreiptis ir dėl nemokamos individualios konsultacijos. Kaip ją užsisakyti, rasite gestų kalba 👉

Kauno kurčiųjų sportininkų vadovu šiemet tapo **Karolis Birieta.** Karolis Birieta yra krepšininkas ir dantų gydytojas.

Kauno kurčiųjų sporto klubo „Tyla“ prezidentas **K. Birieta** šiame poste pakeitė ilgametį buvusį vadovą **Algirdą Jurkšą**. Karolis – buvęs Lietuvos kurčiųjų krepšinio rinktinės narys (2009–2019 m.). Jo sąskaitoje gausybė laimėjimų: 2 olimpiniai aukso ir 1 sidabro medalis, 2 pasaulio čempionatų aukso ir 1 sidabro medalis. Taip pat jis yra Europos kurčiųjų krepšinio sidabro ir bronzos medalių laimėtojas, pasaulio kurčiųjų krepšinio jaunimo čempionato U21 vicečempionas. Pasitraukęs iš rinktinės, K. Birieta krepšininko karjeros nenutraukė, tik dabar jis atstovauja „Tylos" klubui. Karolis Lietuvos sveikatos mokslų universitete yra įgijęs odontologijos specialybę ir 8 metus dirba gydytoju odontologu, jo dabartinė darbovietė – įmonė „RP Stomatologija". K. Birieta teigia, kad savo pagrindinį darbą pagal specialybę derins su KKSK „Tyla" prezidento pareigomis.

Kurčias sportininkas **Sinkevičius** tapo imtynių čempionu.

Panevėžyje vykusiame Lietuvos graikų ir romėnų imtynių čempionate mūsų sportininkas **Mantas Kazimieras Sinkevičius** svorio grupės iki 77 kg finale 3:1 įveikė girdintį atletą Eimantą Vilimą. 2022 m. čempionatas yra ketvirtas, kai Mantas tampa šalies girdinčiųjų turnyro nugalėtoju. Šį titulą sportininkas taip pat apgynė 2016 m., 2017 m. ir 2018 m. Sportininką treniruoja **Saulius Liaugminas.**

Lietuvos kurčiųjų draugija įteikė kalėdines dovanas 2021 m. savanoriams. Savanoriai visus metus neatlygintinai organizavo veiklas kurčiųjų bendruomenei.

Draugija už gerus darbus padėkojo: **Nijolei Tamašauskienei, Ramutei Mykolaitienei, Remigijui Mykolui Balaišiui, Kassijai Izotovai, Gedvilei Diržiūtei, Laimai Piečienei, Aurelijai Bartkevičiūtei, Natalijai Gudeikienei, Brigitai Medai Stulpinaitei, Linai Kankevičiūtei**. Pernai LKD savanoriai kvietė į ekskursijas, susitikimus ir nuotolinius renginius, organizavo net orientacines lenktynes (apie jas rašėme Nr. 8 (419)). Suruošti dovanas savanoriams Draugijai padėjo partnerė „Maxima LT“. LKD savanorystės programa buvo įgyvendinama projekto „Lietuvos kurčiųjų draugijos stiprinimas – iš organizacijos vidaus į išorinį bendradarbiavimą“ lėšomis, jį finansavo NRD ir SADM.

Gerbiami skaitytojai!
Užsiprenumeruokite **„Akiratį“** *2022 metams!*

Laikraščio „Akiratis“ (indeksas 0002) prenumeratos kaina:

1 mėn. – 1 Eur;
9 mėn. – 9 Eur.

Užsiprenumeruoti leidinį galite Lietuvos pašto skyriuose, internetu (***www.prenumeruok.lt***), telefonu **(8 700) 55 400** ir kurčiųjų reabilitacijos centruose (KRC).

Nespėjusiems užsiprenumeruoti sausio ir vasario **„Akiračio“** leidinių per Lietuvos paštą, šiuos numerius yra galimybė atskirai užsisakyti į KRC pagal Jūsų gyvenamąją vietą. O vėliau prenumeruoti leidinį jau galėsite per Lietuvos pašto sistemą.

Dėkojame, kad esate kartu!

ŠVENTĖS / INOVACIJOS

Sausio įvykiai atgyja prisiminimuose

Laisvės gynėjų dieną visų ugdymo įstaigų languose sušvinta žvakių liepsnelės. 1991 m. Sausio 13-ąją kasmet mini ir PKNPM bendruomenė.

Laimutė BEINARAUSKIENĖ

Ritos Kasparienės nuotr.

Panevėžio mokyklos bendruomenė prie 1991 m. sausio įvykių prisiminimo laužo.

Apie dramatiškus, prieš 31 metus išgyventus įvykius kasmet mokiniams primena istorijos mokytoja Laima Rutkauskienė. Šiemet mokytoja su ugdytiniais žiūrėjo ir aptarė dokumentinių filmų ištraukas, vartė Sausio 13-osios nuotraukų albumą, kalbėjosi apie laisvės gynėjų drąsą ir pasiaukojimą. Mokytoja kvietė apgalvoti, kokias galimybes atvėrė laisvė Lietuvai ir kiekvienam jos piliečiui.

Dar gruodžio mėnesį, lietuvių kalbos mokytojų L. Beinarauskienės ir Danutės Matuzienės padedami, mokiniai rašė laiškus menamiems užsienio šalių adresatams. Juose pasakojo apie sovietų kareivių teroristinius veiksmus ir lietuvių pasiryžimą išsaugoti laisvę. Išreiškė norą, kad kuo plačiau pasklistų žinia apie Lietuvos laisvės gynėjų drąsą. Vėliau mokykloje buvo surengta šių laiškų paroda.

Sausio 12-osios rytą visus atėjusius mokyklos kieme pasitiko degantis laužas, kuriuo pasirūpino technologijų mokytojas Tadas Jakas. Mokiniai, mokytojai ir mokyklos administracija, kaip ir atmintinomis 1991 m. sausio dienomis, kartu gėrė karštą arbatą. Įdomiausia mokiniams, kai prisiminimais dalinasi įvykių liudininkai. Neramiomis 1991 m. sausio dienomis istorijos mokytojai Laimai Rutkauskienei teko būti Vilniuje. Ji papasakojo, ką tuomet išgyveno, prisiminė matytus vaizdus. „Dabar mokyklos kieme laužas toks pat, bet emocijos kitos. Saugumas, ramybė, jaukumas anomis dienomis buvo prarasti“, – kalbėjo mokytoja.

Sausio 13-ąją mokykla dalyvavo pilietinėje iniciatyvoje „Atmintis gyva, nes liudija“. Languose degančios žvakelės liudijo gyvybę, šviesą, teisingumą, atmintį ir vienybę.

Lietuvių išradimas: permatoma veido kaukė

„Akiračio“ inf.

Lietuvos mokslininkai pagamino permatomas veido kaukes. Permatomos kaukės konkurse laimėjo antrąją vietą. Kaukės gerai apsaugo nuo dulkių, virusų ir bakterijų. Kurčiųjų bendruomenė svarsto, ar permatomos kaukės jiems tinka. Naudodamiesi permatomomis kaukėmis lūpų judesius matome visai gerai. Naudodamiesi veido skydeliais lūpų judesius matome dar geriau.

Kauno technologijos universiteto mokslininkai, startuolis „Assera“, sukūrė permatomą apsauginę veido kaukę. Tai labai tvirta, gerai prie veido priglundanti, bet ir labai plona apsauginė kaukė, pagaminta iš trijų polimerinės medžiagos sluoksnių. Nauja, kad filtruojantis permatomas sluoksnis pagamintas pagal specialią nanotechnologiją, kurią sukūrė patys mokslininkai. Kitas sluoksnis skirtas odos „patogumui“, trečias – saugo nanosluoksnį, kadangi pastarasis yra gana trapus.

KTU archyvo nuotr.

Permatoma veido kaukė – KTU gaminys.

Šis išradimas JAV Silicio slėnio inovacijų konkurse laimėjo antrąją vietą. Teigiama, kad ši kaukė saugo taip pat patikimai, kaip ir respiratorius.

Perregimas audinys praleidžia šypseną, bet kuria barjerą žiedadulkėms, virusams ir bakterijoms, teigia išradėjai. Taip pat jie teigia, kad perregima kaukė yra pritaikyta žmonėms, turintiems klausos negalią, kurie skaito iš lūpų.

LKD prezidento Kęstučio Vaišnoros „Akiratis“ pasiteiravo, ar jis patvirtintų pastarąjį išradėjų teiginį.

Atsakydamas į klausimus, mūsų lyderis apgailestavo, kad apie gaminį sužinojo tik iš LRT televizijos. Vertindamas jo tinkamumą kurtiesiems, K. Vaišnora ypač atsargiai rinko žodžius.

Vadovas pripažįsta, kad psichologiškai permatomos kaukės priimtinesnės ir „tikrai yra geriau nei medicininės kaukės“. Anot jo, akivaizdu, kad tokias kaukes dėvint socialinis bendravimo barjeras mažiau juntamas.

Tačiau asmeniškai jis **negalėtų** prisiimti atsakomybės ir oficialiai pareikšti, kad „taip, jos kurtiesiems tinkamos“. Kadangi, pašnekovo nuomone, tai gali turėti pasekmių.

„Šis gaminys vis dėlto nėra toks skaidrus, kaip veido skydeliai, todėl gali trukdyti tinkamai matyti veido mimiką, lūpų judesius, o tai labai svarbu bendraujant lietuvių gestų kalba", – teigė LKD prezidentas K. Vaišnora.

Kada globos namai atvers duris kurtiesiems?

Apie kurtiesiems senjorams skirtus globos namus kalbame jau seniai, bet pakalbame ir vėl pritylame. Tačiau pernai LKD prezidentas **Kęstutis VAIŠNORA** tvirtai pažadėjo: kurtiesiems pritaikyti globos namai 5 didžiuosiuose šalies miestuose tikrai bus. Jau 2021 m. šia linkme buvo padaryti bent keli konkretūs žingsniai, veiklos tęsiamos ir šiemet. Apie proveržį šioje srityje paprašėme papasakoti patį sumanymo iniciatorių K. Vaišnorą.

Parengė Nijolė KRASNIAUSKIENĖ

Ar didelis yra globos namų poreikis tarp kurčių senelių? Ar sumanymas įgyvendinamas vien LKD jėgomis, ar turite ir partnerių?

Remiantis Lietuvos kurčiųjų draugijos 2018 metų statistiniais duomenimis, Lietuvoje gyvena 1148 vyresnio amžiaus asmenys. Tarp jų yra suaugusių kurčiųjų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra, globa, ypač vyresnio amžiaus asmenims, kuriais negali pasirūpinti šeimos nariai. Tačiau Lietuvoje nėra senelių globos namų, slaugos ligoninių, kurių personalas ar bent keli darbuotojai mokėtų gestų kalbą, kuriuose dirbtų gestų kalbą mokantis, su kurčiųjų kultūra susipažinęs socialinis darbuotojas.

Diskutuodami su kurčiųjų bendruomenės nariais, priėjome bendros nuomonės, jog geriausia būtų, kad didžiosiose Lietuvos savivaldybėse, tokiose kaip Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, būtų pritaikyta bent po vienus senelių slaugos ar globos namus, kur ateityje būtų siunčiami kurti senjorai.

Iš pradžių manėme steigti vienus, valstybinius senelių namus kurtiesiems, taip, pvz., yra Olandijoje, bet idėjos nepalaikė senjorai. Jie nenorėjo toli kraustytis nuo namų. Senjorai pareiškė norą, kad slaugos namai būtų bent 5 didžiosiose Lietuvos savivaldybėse.

Pirmiausia dėl senelių globos namų kreipėmės į Lietuvos savivaldybių asociaciją, ji pritarė idėjai ir aktyviai bendradarbiavo viso proceso metu. Įsitraukė Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM), didžiųjų miestų savivaldybės. 2020 m. gruodžio 1 d. kartu su Lietuvos savivaldybių asociacija organizavome nuotolinį susitikimą, kuriame dalyvavo savivaldybių, SADM, globos įstaigų atstovai. Susitikime nuspręsta visoms įstaigoms bendradarbiaujant atrinkti bent po vienus slaugos namus kiekvienoje didžiojoje savivaldybėje. Ir štai sulaukėme tokių pasiūlymų: Klaipėdoje – BĮ Klaipėdos miesto globos namai, Šiauliuose – Šaulių miesto savivaldybės Globos namai, Panevėžyje – Panevėžio miesto Algimanto Bandzos socialinių paslaugų namai, Kaune – Kauno miesto savivaldybės BĮ Kauno kartų namai ir VšĮ „Globos ir priežiūros centras“, Vilniuje – VšĮ „Senevita“.

Viešai skelbiate, kad atskiri globos namai aktyviai ruošiasi kurčiųjų priėmimui. Kas jau nuveikta ir kokį indėlį į pasiruošimą įnešė LKD ir kiti partneriai?

2021 m. minėtoms įstaigoms LKD kartu su Lietuvių gestų kalbos vertimo centru (LGKVC), šio centro Lietuvių gestų kalbos metodiniu skyriumi, su kurčiųjų reabilitacijos centrais organizavome nuotolinius mokymus: pristatėme, kodėl kilo ši idėja, kokie susitikimai vyko iki šių mokymų ir kas nuspręsta. Supažindinome su LKD vykdoma veikla ir pateikėme rekomendacijas, kaip turėtų būti kurtiems seneliams pritaikyta aplinka ir paslaugos, kad jos būtų prieinamos. Su rekomendacijomis galima susipažinti *lkd.lt* svetainėje. Kurčiųjų reabilitacijos centrų vadovai papasakojo apie juose teikiamas paslaugas ir galimybes bendradarbiauti, o LGKVC – apie teikiamas kontaktines ir nuotolines lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas, paslaugų užsakymo tvarką, pasitaikančius mitus. Lietuvių gestų kalbos metodinis skyrius pakvietė dalyvauti lietuvių gestų kalbos kursuose, supažindino, kaip vyksta kursai. Dauguma bendrųjų mokymų jau baigti. Teliko 2022 metų pradžioje mokymus surengti Panevėžio miesto Algimanto Bandzos socialinių paslaugų namų kolektyvui.

Bendromis jėgomis dar turėsime rasti rėmėjų planšetiniams kompiuteriams įsigyti, juos perduosime minėtoms įstaigoms, apmokysime personalą, kaip jais naudotis reikiamoms paslaugoms teikti. Įstaigų kolektyvai su Lietuvių gestų kalbos metodiniu skyriumi jau derina tvarkaraščius dėl LGK kursų laiko. Klausytojų grupės taip pat sudarytos.

Parengėme vaizdo įrašus lietuvių gestų kalba, kuriuose senjorus supažindiname su įstaigų aplinka ir veikla, nes dėl pandemijos negalime organizuoti kontaktinių susitikimų, kur senjorai galėtų viską pamatyti savo akimis, realiai.

Taip, LKD yra šios idėjos iniciatoriai ir koordinatoriai, tačiau liko dar nemažai darbų ir viskas vyksta ne taip greitai, kaip norėtume. Procesą stabo pritaikymo iššūkiai. Kitose užsienio valstybėse, jau mano minėtoje Olandijoje, valstybiniai globos namai buvo statomi, architektūriniai sprendimai dar prieš statybas suplanuoti turint galvoje specialiuosius kurčiųjų poreikius.

Vis dėlto kada bent apytikriai tikimasi įkurdinti globos namuose pirmus kurčius senjorus? Ir ar bus priimami ir kurtieji su kompleksine negalia nepriklausomai nuo amžiaus?

Tikimės, kad pirmi kurti seneliai globos namuose apsigyvens šiemet, vėliausiai – kitų metų pradžioje. Ne visos įstaigos galės priimti kurčiuosius su kompleksine negalia dėl jų įstatuose apibrėžtų funkcijų. Be to, pirminė idėja buvo apgyvendinti kurčius senjorus. Tačiau tikrai sieksime globos namų pritaikymo kurtiems asmenims, turintiems ir kitokių negalių, nepriklausomai nuo amžiaus.

Nuotolinių susitikimų su partneriais dėl globos namų pritaikymo kurtiesiems ekrano kopijos.

Kurčiųjų įmonių pastangos išlikti ir prasigyventi

Akivaizdu, kaip kurčiųjų bendruomenei rūpi kurčiųjų įmonių likimas, visi jaudinasi dėl joms tekusių iššūkių, ypač pakeitus svarbias Socialinių įmonių įstatymo nuostatas neįgaliųjų įmonių nenaudai. Todėl redakcija stengiasi periodiškai informuoti apie vykstančius pokyčius. Šįkart skaitytojams apie padėtį įmonėse pasakoja trys jų vadovai. „Akiračio" inf.

Izolda RAKAUSKAITĖ, UAB „Elkados“ direktorė: „Užsakymų turime, tačiau nuolat deramės dėl didesnių įkainių už gaminį. Šiuo metu įmonėje dirba 81 darbuotojas. Didelis praradimas, kad bendrovė neteko socialinės įmonės statuso. Tai lėmė per COVID-19 sumažėjusi apyvarta ir dėl to patirti nuostoliai: sumažėjo įstatinis kapitalas ir taip netekome turėto statuso. Dabar ruošiame dokumentus, kad jį susigrąžintume, nes „Elkadoje“ dirba net 45 neįgalieji.

Skolas gražiname pagal sudarytus tvarkaraščius. Suprantama, labai trūksta apyvartinių lėšų. Paskolos niekas neduoda. Prognozuoti perspektyvas sudėtinga, ypač matant, kaip viskas brangsta. Tačiau mes stengiamės, nepavargdami ieškome užsakovų, taip pat ir valstybinių užsakymų. Darbuotojai – nuostabūs, labai stengiasi, kruopščiai dirba ir nenustoja tikėti ateitimi. Gal ir bus viskas gerai.“

Dalia KUČINSKIENĖ, UAB „Atropos“ direktorė: „2021 m. mums nebuvo sėkmingi. Trūko bent patenkinamai apmokamų užsakymų, užsakovai mokėjo tiek, kad neapsimokėjo dirbti. Beliko ruoštis uždaryti siuvimo barą, o darbuotojus atleisti. Skaičiavome, kokio dydžio išeitines darbuotojams turėsime išmokėti, sukome galvas, kaip reikės atsiskaityti su valstybės biudžetu, kuriam esame nemažai įsiskolinę. LKD Respublikinė valdyba (RV) ir įmonės valdyba sprendimui uždaryti siuvimo barą pritarė.

Tačiau maždaug po dviejų savaičių, reaguodami į mūsų sprendimą nutraukti siuvimo veiklą, į mus kreipėsi nuolatiniai ilgamečiai užsakovai ir įsipareigojo padidinti siuvinių įkainius. Lapkričio pabaigoje mūsų talkos taip pat prireikė vienai siuvimo įmonei, dalyvaujančiai didelio valstybinio užsakymo vykdyme. Mūsų darbo kokybę atsitiktinai turėjo galimybę įvertinti ir pats to didelio užsakymo pagrindinis užsakovas. Jam mūsų darbo kokybė pasirodė tinkama. Jis pasiūlė sandorį, kuris mums buvo patrauklus. Ir tuomet likus nedaug laiko iki paskutinio 2021 m. LKD RV gruodžio mėn. posėdžio kreipėmės į savo akcininką prašydami apsvarstyti galimybę tęsti „Atropos“ veiklą ir atšaukti ankstesnį Valdybos sprendimą. Gruodžio 17 d. Respublikinės valdybos posėdyje toks leidimas buvo duotas. Tad gavome dar vieną šansą.

„Atropos“ siuvami naujieji gaminiai gana sudėtingi, tai – viršutinė aprangos dalis policijai ir pasieniečiams, bet užsakovas mūsų darbo sparta ir kokybe yra patenkintas, moka už darbą neblogai. Tiesa, dar norėčiau pasakyti, kad užsakymą gavome nebe vieno kurčiųjų sistemos vadovo užtarimo. Tačiau jo pavardės nenorėčiau minėti, neišsiaiškinusi, ar jis leidžia ją skelbti.

Atsirado vilties. Sausio–vasario mėnesiais vykdysime minėtą užsakymą, kurio mums pilnai pakanka dirbti visu pajėgumu. Vėliau, pavasarį, siūsime siuvinius iš lino, tai bus kitos mūsų ilgametės partnerės ir užsakovės tęstinis užsakymas. O paskui, vasarą, vėl numatyta grįžti prie aprangos siuvimo statutiniams pareigūnams, tuomet siūsime kelnes.

Išankstiniais mano skaičiavimais, darbo turėtume nepritrūkti iki metų pabaigos. Skolą biudžetui ir einamuosius mokesčius šiuo metu esame pajėgūs sumokėti laiku. Tačiau kainos iš tikrųjų varo neviltį. Jei pernai tuo pačiu metu už dujas mokėjome 1 tūkst. eurų, šiemet gavome daugiau kaip keturis kartus didesnę sąskaitą. Pabrango elektra. Tad iššūkių netrūksta.

Kol kas daugiau kaip metus į priekį nežiūrime. Paskutinis darbuotojų atleidimas buvo 2021 m. vasarą, likusiems 42 darbuotojams darbo vietas, taip pat socialinės įmonės statusą pavyko išsaugoti.

Martynas LANKUTIS, UAB „Neverestos“ direktorius: „Remonto darbai mūsų bendrovėje pasistūmėjo gan stipriai: vienoje vietoje baigiame darbus ir pradedame kitoje vietoje. Valdome beveik 6500 kv. m ploto patalpas, visos jos yra 1975–1980 m. statybos, todėl dabar atrodo, kad remontai niekada nesibaigs, visada atsiras ką tvarkyti. Pavyzdys galėtų būti atvejis, kai spustelėjus šaltukui keliose vietose neatlaikė senoji bituminė stogo danga ir į patalpas pradėjo sunktis vanduo.

Praeitais metais atlikome remonto darbų beveik už 45 000 Eur, didžiąją dalį šios sumos apmokėjo Kauno rajono savivaldybė, nes jų užsakymu suremontavome administracines patalpas, taip pat jų prašymu Neveronyse įrengėme 50 laikinų vietų lopšelį–darželį.

2021 metais vienas iš stambesnių įmonės pirkinių buvo 100 kW galingumo kieto kuro granulių katilas. Senasis kieto kuro katilas buvo jau technologiškai pasenęs ir pradėjo gesti vos man pradėjus eiti įmonės vadovo pareigas. Be to, šiam katilui kūrenti reikėjo samdyti 3 kūrikus ir jiems mokėti darbo užmokestį, tai buvo finansiškai nuostolinga. Todėl kreipiausi ir lėšų naujam katilui įsigyti nusprendė skirti LKD Respublikinė valdyba. Dabar naujuoju katilu negalime atsidžiaugti ir aš, ir mūsų nuomininkai. Visiškai pakanka granulių į katilą pakrauti kas 2-3 dienas, taip galėjome atsisakyti 3 darbo vietų ir sutaupyti lėšų. Sulaukėme iš savo nuomininkų padėkų, kad išlaikome pastovią patalpų temperatūrą, kad nebereikia šalti kabinetuose po savaitgalių ar šventinių dienų. Mat ankščiau taupėme ir savaitgaliais šildymas buvo išjungiamas, dėl to vėliau patalpos sunkiai vėl įšildavo. Paskaičiavome, kad ši investicija pilnai atsipirks per 5 metus.

Šiuo metu įmonė pilnai save išlaiko ir šiais metais planuojame pradėti generuoti pelną. Bendrovė toliau vykdo patalpų nuomos veiklą, turi rentabiliai dirbančią maisto prekių parduotuvę. Tad kol kas sėkme skųstis negalime.

(Bus daugiau)

Atvejo vadyba Panevėžyje

Raimonda VAIČELIŪNIENĖ gimė šeimoje, kurioje vienas iš tėvų yra kurčiasis, ir augo supama kurčiųjų bendruomenės. Ir jos profesinė karjera klostėsi kurčiųjų sistemoje. Kitaip tariant, ji yra CODA, susiejusi gyvenimą su kurčiųjų bendruomene. 2003 m. R. Vaičeliūnienė pradėjo dirbti gestų kalbos vertėja ir, išskyrus dvejus metus (2018-2019 m.), ja dirba iki šiol. Tačiau ir tuos dvejus metus jauna moteris nuo kurčiųjų neatitolo, priešingai: išbandė save Panevėžio kurčiųjų bendruomenės lyderės vaidmenyje. Tačiau, kaip teigia, „administratoriaus veikloje savęs neatrado“, todėl grįžo prie ankstesnio darbo. 2020 m. jai paraleliai buvo pasiūlytas LKD atvejo vadybininkės darbas Panevėžio KRC. Šiandien moteris dalijasi patarimais, kaip kurtieji gali pasinaudoti atvejo vadybos paslaugomis ir pakeisti savo gyvenimą į gerąją pusę.

Raimonda VAIČELIŪNIENĖ

Raimonda Vaičeliūnienė.

Stengiuosi užmegzti nevaldišką santykį

Atvejo vadybos paslauga yra specifinė, mes, atvejo vadybininkai, privalome įgalinti klientą spręsti asmenines arba šeimines problemas. Šiame kelyje esame jiems talkininkai. Iš bendruomenės narių tikimės tik vieno: kad jie su mumis bendradarbiaus. Mes ir klientai turime būti vieni kitiems nuoširdūs, taip pat vieningi, tik taip priversime problemą pasitraukti. Išklausome kliento pageidavimus, suderiname su juo galimus sprendimus, parengiame problemos sprendimo planą.

Aš asmeniškai stengiuosi, kad planas nebūtų valdiškas: nekeltų klientui jokio diskomforto ir nemalonių jausmų, nestatytų jo į nepatogią padėtį. Svarbu klientui leisti suprasti, jog jo problema nėra kokia nors išskirtinė blogąja prasme, daug kas susiduria su panašiais iššūkiais: ir girdintieji, ir klausos negalią turintieji. Iš tikrųjų, taip ir yra!

Raginu kreiptis ir garantuoju konfidencialumą

Paprastai raginu klientus drąsiai reikšti savo nuomonę, sakyti, kaip jam pačiam atrodo įmanoma problemą išspręsti, nenutylėti savo norų. Bendradarbiaujant su profesionalais paprastai problemą per tam tikrą laiko atkarpą pavyksta išspręsti. Tik reikia suprasti, kad esame skirtingos asmenybės, vieniems pavyksta greičiau, kitiems prireikia ilgesnio laiko reikalams susitvarkyti. Dveji darbo atvejo vadybininke metai parodė, kad iš tikrųjų ir kurtiesiems, ir girdintiesiems kylantys iššūkiai labai panašūs, tik kurtiesiems papildomas barjeras yra gestų kalba. Tačiau tam esame mes, kad to barjero neliktų arba jis būtų ne toks juntamas.

Įgyti klientų pasitikėjimą, o juo labiau jį išsaugoti, pripažįstu, tikrai yra sudėtinga. Padėtį apsunkina, kad esu iš kurčiųjų šeimos. Džiaugiuosi, kad iki šiol konfidencialumą išsaugoti pavyko. Įrodymas – dažnai kliento aplinka net neįtaria egzistuojant tam tikras problemas, pavyksta susitikti ir jas spręsti niekam nežinant.

Panevėžio statistika rodo, kad per dvejus darbo metus pavyko išspręsti 90 proc. atvejo vadybos sričiai priklausančių klientų problemų. Skelbdama šį skaičių noriu motyvuoti būsimus klientus: beveik visus iššūkius bendromis pastangomis įveikti įmanoma.

Įsidrąsinti prašyti pagalbos, kaip teigia patys klientai, taip pat labai nelengva, ir aš juos suprantu: juk esu dalelė jų bendruomenės. Tačiau šiandien drąsiai galiu teigti, jog dar taip nebuvo, kad informacija nutekėtų. Kreipiasi į mane ne tik kurtieji, bet ir jų šeimų nariai, specialistai, sulaukiu nemažai skambučių iš kitų apskrities miestelių ir rajonų, su daugeliu susitikome gyvai ir radome sprendimą. Kai kuriuos asmenis užteko nukreipti pas kitus specialistus ir ten jie gavo reikiamą pagalbą.

Kartu mes galime viską

Didžiausią džiaugsmą patiriame, kai iššūkis tikrai nemenkas, o kartu mes jį įveikiame. Pateiksiu pavyzdį. Asmuo, turintis papildomų negalių, dažnai praranda viltį susirasti darbą, pameta bet kokį tikėjimą gera išeitimi. Tačiau po daugybės kontaktų su įvairiomis įstaigomis pavyksta reikalus išjudinti iš mirties taško, gauti reikiamus dokumentus, kurie ilgą laiką atrodė neįmanomi gauti (buvo teigiama, kad „tu dirbti negali“), ir štai – žmogus dirba. Įsidarbinus pamažu išsisprendžia ir kitos problemos: emocinės, psichologinės, sumažėja socialinė atskirtis.

Ypatinga akimirka savo darbe laikau metą, kai klientas pats pamažu įsisąmonina savo problemą, patiki, kad ji įveikiama, pasiryžta ją spręsti negailėdamas pastangų, ryžto, kantrybės ir laiko. Tiesiog imasi iniciatyvos, o mes, iš pradžių buvę ta aktyvioji pusė, tarsi atsitraukiame, virstame momentiniais pagalbininkais, neįkyriai siūlančiais galimus sprendimo variantus. Tačiau iš tiesų savo likimą į rankas jau būna perėmęs pats asmuo.

Štai dėl to ir verta stengtis: kad net po juodžiausios nakties išauštų saulėtas rytas.

Norėtume, kad mūsų žodžiai būtų dideli,
Kad sielvartą sušildytų, paguostų...
Gyventi šauktų vėl be sopulio širdy
Ir ašaras nušluostytų nuo skruostų.

Netekusius brangios žmonos, mamos ir dukros

Ievos AUŽBIKAVIČIENĖS,

vyrą Adą, sūnelį Elijų, dukrytę Izabelę bei tėvus Rimą ir Algirdą Poškus nuoširdžiai užjaučia Lietuvos kurčiųjų draugija ir Respublikinė valdyba, asmeniškai LKD prezidentas Kęstutis Vaišnora ir Lietuvos kurčiųjų bendruomenė.

Žvilgsnis į užsienio kurčiųjų spaudą

Vilius GLUŠOKAS

Esu Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos vyresnysis gestų kalbos mokytojas ir bibliotekininkas, taip pat – Panevėžio kurčiųjų kultūros centro vadovas. Kolekcionuoju pasaulio kurčiųjų leidinius, atskirų numerių turiu sukaupęs visai nemažai. „Akiračio“ prašymu, parengiau trijų Europos kurčiųjų leidinių pastarojo meto apžvalgą.

Šviesaus atminimo „Kopsoli" redaktorė Ilzė Kopmane.

Slovakų „Muslim Vinky“

Sausio pradžioje nuotoliniu būdu maloniai pabendravome su Slovakijos kurčiųjų kultūros centro žurnalo „Muslim Vinky" kurčiu redaktorium Michailu Hefty. Jo vadovaujamas leidinys 2005-2019 metais popieriniu formatu buvo leidžiamas kartą per mėnesį. 2020 m., rengdama projektą, redakcija padarė klaidų ir Slovakijos kultūros ministerija žurnalo leidybos nefinansavo. Tad užpernai jis nebuvo leidžiamas. 2021 m. žurnalas buvo leidžiamas kas ketvirtį. Nuo šiol Slovakijos kurtiesiems žurnalas prieinamas tik internetu, bet nemokamai. 2021 m. sausio-kovo leidinio nuotraukoje matome visą 5 darbuotojų „Muslim Vinky“ komandą (nuotr. apačioje).

Be „Muslim Vinky“, šalyje dar leidžiamas katalikiškas kurčiųjų žurnalas. Dėl finansavimo sunkumų nutraukta Slovakijos kurčiųjų asociacijos žurnalo „Nepko“ leidyba.

Ukrainiečių „Наше життя"

Informacija apie kurčiųjų spaudos padėtį pasidalino ukrainiečiai. Jų leidinio „Наше життя" pavadinimas lietuviškai būtų „Mūsų gyvenimas“. Leidėjas kol kas sunkumų nepatiria, laikraštis išeina laiku. Tik anksčiau leidinys turėjo atvirą internetinę nuorodą ir buvo prieinamas visiems, taip pat ir užsienio skaitytojams. Dėl sudėtingos politinės padėties nuoroda tapo nevieša, laikraštį internete dabar gali skaityti tik Ukrainos valstybės gyventojai.

2021 m. Nr. 9-10 laikraščio viršelyje matome Pasaulio kurčiųjų federacijos prezidentą Joseph Murray, prie antakio rodantį savo vardą gestą.

Latvių „Kopsoli“

Mus pasiekė liūdna žinia: išleidusi 2021 m. gruodžio mėn. leidinį, paskutinę metų dieną Amžinybėn iškeliavo ilgametė Latvijos kurčiųjų draugijos laikraščio „Kopsoli" redaktorė Ilzė Kopmane (1942-2021). Iš viso velionė Latvijos kurčiųjų draugijos sistemoje dirbo 50 metų. 1983 m. tapo laikraščio „Kopsoli" redaktore (38 darbo metai).

Paskutinį kartą I. Kopmane su Rygos kurčiųjų delegacija Panevėžyje lankėsi 2016 m. ir dalyvavo Panevėžio kurčiųjų kultūros centro organizuotame 16-ajame pasaulio kurčiųjų magijos festivalyje.

„Akiračio“ redakcijos ir Panevėžio kurčiųjų kultūros centro bendruomenės vardu reiškiu nuoširdžią užuojautą velionės Ilzės Kopmane šeimai ir kolegoms.

Atgal į Lietuvą

Jau antri metai, kai Panevėžio kurčiųjų kultūros bendruomenės nariai aktyviai prenumeruoja „Akiratį“. Šiemet prenumeratorių vėl turime dešimt. Tai: Rima ir Jonas Nakvosai, Laima ir Julius Barisevičiai, Danutė ir Edmundas Mažeikos, Danutė ir Stasys Taraškevičiai, Antanina Želudkovienė, Eugenija Taškūnienė, Michailas Chovanskis. Laikraštį užsisako ir panevėžiečiai, gyvenantys užsienyje. Tai: Marius Nakvosas, Audrius Juodokas, Elena Chovanskienė.

Labai aktyviai prenumeruoja „Akiratį“ Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos bendruomenė: mokiniai, jų tėvai ir mokytojai. Sausio viduryje prenumeratorių buvo 50, o štai dar po savaitės – jau 60. Apgailestaujame, kad dėl prenumeratorių gausos jų visų išvardyti negalime. Redakcijos vardu dėkoju visiems prenumeratoriams.

Vieninteliame Lietuvos kurtiesiems skirtame leidinyje galime rasti informacijos apie šalies ir pasaulio kurčiuosius, gestų kalbą, istoriją, kultūrą. Mums, kurtiesiems, tai svarbus informacijos šaltinis.

Dukros R. Leonavičienės albumo nuotr.

R. J. ir D. Ramoniai buvo neišskiriami.

D. Ramonienė amžinai liks mūsų atmintyje.

Kauno KRC archyvo nuotr.

Viena iš paskutinių velionės Danutės nuotraukų, darytų Kauno KRC.

In memoriam Danutei Ramonienei (1936-2021)

2021-ųjų spalį mus paliko Danutė RAMONIENĖ. Tai viena iš ryškiausių kurčiųjų bendruomenės asmenybių, keletą dešimtmečių nepavargdama kūrusi klestinčią Lietuvos kurčiųjų draugiją. Moters darbštumas, atsidavimas kurčiųjų reikalams, pareigos supratimas, sprendimų branda, elgesio etika ir inteligencija ją jau jaunystėje išskyrė iš amžininkų būrio. Bėgant metams šios stiprybės dar labiau atsiskleidė.

Nerūpestingą vaikystę aptemdė liga

Danutė buvo jauniausias vaikas šeimoje. Smėlėtame Dzūkijos kampelyje augo kartu su 2 broliais ir 3 seserimis. Šeima buvo darni, draugiška, vaikai augo linksmi, sveiki, darbštūs. Tačiau pagrandukei Danutei, baigusiai Salakų pradinės mokyklos trečią klasę, likimas paruošė ypatingą išbandymą. Mergaitė susirgo. Iš pradžių šeima, kaip buvo įprasta, jaunėlę gydė savo jėgomis, bet savijautai negerėjant kreipėsi į gydytojus. Stipri mergaitė atlaikė meningito ataką, tačiau klausa labai nusilpo.

Ketvirtą klasę Danutė baigė Kapčiamiestyje, į kurį šeima pasirinko persikelti valdžiai nurodžius palikti gyvenamą pasienio zoną. O į penktą klasę mergaitės nepriėmė dėl prastų vokiečių kalbos žinių. Tuomet niekam nerūpėjo, kad dėl klausos negalios vaikui sunku mokytis užsienio kalbos. Kaip viename interviu teigė pati D. Ramonienė, tais laikais su neįgaliais vaikais niekas nemokėjo ir nenorėjo dirbti.

Siuvėjos amatas merginai tiko

Mergaitei trejus metus teko laukti, kol vėl galėjo peržengti mokyklos slenkstį. Pagal tuometes nuostatas tik sulaukusi 16 metų ji galėjo būti priimta į Vilniaus kurčiųjų amatų mokyklą. Čia užsirekomendavo kaip darbšti, sumani, iniciatyvi mokinė. Ir tai ne mandagumo žodžiai. Danutė buvo tokia išskirtinė, kad siuvimo profesijos mokytojas padėjo jai susirasti gyvenamą būstą ir darbą Lietuvos nacionaliniame operos ir baleto teatre. Žinojo, kad kurčiųjų bendruomenei ji gėdos nepadarys. Tačiau netrukus mergina susipažino su likimo draugu Pranu Piligrimu, kuris pasiūlė įsidarbinti Kauno kurčiųjų įmonėje.

Pagal specialybę mergina įmonėje dirbo neilgai. Netrukus buvo pakviesta dirbti klubo vedėja, vėliau tapo Kauno miesto kurčiųjų valdybos pirmininke. Jau dirbdama Danutė baigė vakarinę vidurinę mokyklą.

Gyvenimas vardan kitų

Tačiau netrukus likimo vingiai vėl ją sugrąžino į Kauno kurčiųjų įmonę. 1966 m. moteris pradėjo dirbti siuvimo baro meistre. 1972 m. darbuotojai ją išrinko profesinės sąjungos pirmininke, o 1990 m. D. Ramonienė tapo įmonės direktoriaus pavaduotoja. Atsakomybės laukas plėtėsi sulig aukštesnėmis pareigomis: rūpinimasis darbuotojų laisvalaikiu, jų mokymusi, dažnai ir buitimi, kultūra, keitimasis darbo patirtimi su kitomis panašiomis įmonėmis, kurčiųjų bendrabučio priežiūra ir kt.

Šiuos, atrodytų, išties nelengvus darbus Danutė vėliau prisiminė kaip pačius prasmingiausius, nes tai buvo tarnavimas, anot jos, to paties likimo žmonėms. O amžininkų atmintyje ji išliko šilta, paprasta, atidi kitų rūpesčiams vadovė. Žmonės kreipdavosi įvairiausiais klausimais ir, teigiama, ji visada rasdavo tinkamiausią sprendimą.

D. Ramonienė turėjo ir daug visuomeninių pareigų: buvo renkama LKD Kauno teritorinės ir LKD Respublikinės valdybų nare, suvažiavimų delegate, ne vienerius metus buvo LKD Revizijos komisijos pirmininkė.

Visuomeninę veiklą tęsė ir išėjusi į užtarnautą poilsį. 2007–2015 m. D. Ramonienė buvo renkama Kauno kurčiųjų senjorų klubo „Poilsis“ pirmininke. Ir tuomet ne vienam likimo bičiuliui pasitarnavo padėdama iš naujo atrasti gyvenimo prasmę. Kai pajuto, kad pavargo, tyliai ir elegantiškai pasitraukė į savo namų erdvę.

Danutės ir Rimanto Jono meilės istorija

Pagarbos ir susižavėjimo nusipelno ir velionės Danutės bei Rimanto Jono Ramonių šeiminis gyvenimas. Sutuoktiniai tapo pavyzdžiu daugeliui, kaip derėtų atsidavusiai ir pagarbiai puoselėti tarpusavio santykius. Kartu Ramoniams buvo lemta nugyventi 54 metus. Jų meilės istorija galėtų būti atskiro straipsnio tema.

Danutė ir Rimantas Jonas neužsidarė vien savo šeimos rate, priešingai, buvo atviri savo aplinkai žmonės. Vyras – saviveiklininkas, žmona – visuomenininkė. Atsiremdami vienas į kito petį, pasitikėdami vienas kitu, per gyvenimą ėjo drąsiai, nevengė palikti komforto zonos, dalinosi džiaugsmais, vargais ir buitimi.

Savo gyvenimus su kurčiųjų bendruomene susiejo ir Ramonių dukros. Ramunė Leonavičienė yra Lietuvių gestų kalbos vertimo centro direktorė, Dalė Nevardauskienė – LGKVC Kauno teritorinio skyriaus vyriausioji vertėja.

Visada liks su mumis

Sunku susitaikyti, kad šiandien D. Ramonienės jau nėra tarp mūsų. Tačiau moters sukaupta patirtis, geri darbai ir išspinduliuota širdies šiluma seniai tapo bendru Lietuvos kurčiųjų draugijos turtu. Iš jos gyvenimo pavyzdžio stiprybės semiasi bendruomenės nariai, lyderystės mokosi kurčiųjų vadovai. D. Ramonienė visada liks mūsų atmintyje.

Užuojautą mylinčiam ir mylėtam vyrui R. J. Ramoniui, dukroms Dalei ir Ramunei šiandien reiškia Lietuvos kurčiųjų draugija, asmeniškai prezidentas Kęstutis Vaišnora, Respublikinė valdyba, visa kurčiųjų bendruomenė ir Lietuvių gestų kalbos vertimo centras.

Laisvalaikiu R. Jurkšienė su vyru ir dviem žaviais augintiniais mėgsta leistis į žygius.

Užburiantys JAV vaizdai.

Ramunė JURKŠIENĖ: „Viskas prasideda nuo mažo žingsnelio“

Vaida LUKOŠIŪTĖ

Pirmojo šių metų kurčiųjų leidinio herojė – **Ramunė JURKŠIENĖ.** Jauna moteris jau spėjo pamatyti nemažai pasaulio ir dirba įdomų, kūrybinių sprendimų reikalaujantį darbą. Ji susikūrė sau darbo vietą svečioje šalyje pati, yra nepriklausoma nuo konkretaus darbdavio. Redakcija tikisi, kad Ramunės pavyzdys bus įkvėpimo šaltinis kurčiųjų jaunimui, dar tik ieškančiam savo gyvenimo kelio, o visai bendruomenei tai taps dar viena proga didžiuotis savo atstove.

Pirmiausia paprašysiu prisistatyti: ką šiuo metu veiki, kuo užsiimi?

Šiuo metu savo gyvenimą kuriu Jungtinėje Karalystėje. Vilniaus universitete esu baigusi leidybos bakalauro studijas, Klaipėdos universitete – rinkodaros magistrantūrą. Dabar pritaikau leidybos srityje įgytas žinias: esu laisvai samdoma grafikos dizainerė, padedu įvairioms įmonėms bei smulkiems verslams atrodyti reprezentatyviai. Kuriu įvairius logotipus, vizitines korteles, skrajutes ir rengiu kt. spaudos maketus. Dievinu savo darbą ir, pasinėrusi į kūrybą, jam skirto laiko neskaičiuoju.

Studijuodama magistrantūroje buvai išvykusi į Ameriką pagal „Work and Travel“ programą. Tai labai įdomu, papasakok plačiau apie ten įgytą patirtį.

Šešerius metus studijavau ir apie kelionę į JAV per tą laiką vis pagalvodavau. Įšokti į paskutinį traukinį, kaip sakoma, išdrįsau tik priartėjusi prie paskutinio magistrantūros kurso. JAV tris mėnesius gyvenau Vajominge (Wyoming), šalia garsaus Jeloustono (Yellowstone) nacionalinio parko. Atvykusios manęs laukė nenuspėjamas oras, kuris keisdavosi kas valandą: pabusdavau lyjant, išeidavau šviečiant saulei, o po darbo kartais grįždavau sningant. Taip, taip... man čia būnant birželio mėnesį snigo, o rugpjūčio 24 dieną šventėme... Kalėdas, nes spalio mėnesį parkas užsidaro. Spalį šiame regione taip prisninga, kad keliai tampa neišvažiuojami. Parkas neturi galimybės minėti švenčių Kalėdų dienomis, taip ir atsirado mintis švęsti išankstines Kalėdas. Įdomu, kad į darbą čia būdavo normalu vėluoti, nes aplink – tik natūrali gamta, tai reiškia, jog labai didelė tikimybė kelyje sutikti bizonų arba briedžių. Be to, įmonė, kurioje dirbau, rūpinosi darbuotojų laisvalaikiu kiekvieną dieną, todėl po darbų važiuodavau į kalnus, daug žygiavau, keliavau po artimiausius miestelius ir, žinoma, daug bendravau su skirtingų kultūrų žmonėmis.

Su kokiais iššūkiais susidūrei dirbdama JAV? Kaip įvertintum šią unikalią patirtį ir, apskritai, ar organizatoriai žinojo, jog esi klausos negalią turintis žmogus? Ar sulaukei pagalbos, aplinkos pritaikymo?

Kai pradėjau domėtis kelione į JAV pagal „Work and Travel” programą, kreipiausi į gana žinomą agentūrą, kuri padeda studentams nuo dokumentų užpildymo iki išvykimo į JAV. Susitikusi su agentūros darbuotoja išgirdau mane pribloškusį klausimą: kaip man, turinčiai klausos negalią, pavyks išvykti?! Kadangi pajutau stiprų abejonės kartėlį, nutraukiau ryšius su šia agentūra ir iš karto pradėjau ieškotis kitos įmonės. Susisiekusi su ,,Jaunimo kelionių”' agentūros darbuotojais, gavau nuoširdų palaikymą nuo pat pirmo susitikimo iki grįžimo iš JAV į Lietuvą. Agentūra, bendradarbiaudama su JAV įmonėmis, pateikė tris darbo pasiūlymus, kur klausos sutrikimą turintys žmonės būtų laukiami. Kaip minėjau, pasirinkau Jeloustono nacionalinį parką, nes norėjau būti arčiau gamtos. Būdama JAV, labai dažnai pamiršdavau, kad neprigirdžiu, mane supo nuoširdūs, supratingi žmonės. Pirmoms dviem dienoms po atvykimo man buvo skirtas gestų kalbos vertėjas. Kambaryje, kuriame gyvenau, buvo įmontuotas durų skambučio detektorius, garsus žadintuvas. Gyvenimo sąlygos buvo fantastiškos. Kadangi gyvenau labai toli nuo miesto, didžiausias iššūkis buvo sveikatos paslaugos. Norėdama patekti į ligoninę, turėjau važiuoti ilgais serpantinais, kelionė trukdavo kelias valandas.

Socialiniuose tinkluose dalinaisi nuotrauka iš Vašingtono. Kaip tai susiję su darbu pagal „Work and Travel“ programą?

Viskas prasidėjo nuo to, kad likus kelioms savaitėms iki išvykimo į JAV į mano elektroninio pašto dėžutę atskriejo šios programos organizatorių kvietimas dalyvauti konkurse. Kas mane pažįsta, žino, jog esu įvairių konkursų, iššūkių, varžybų maniakė. Konkurso sąlygos buvo paprastos, tereikėjo parašyti motyvacinį laišką, kodėl turėčiau laimėti. Parašiau ir užmiršau. Tik atskridusi į Čikagos oro uostą sužinojau naujieną, kad šiame konkurse dalyvavo daugiau nei 2500 kandidatų ir kad būsiu vienintelė, atstovausianti Lietuvai ir Baltijos šalims. Buvau priblokšta. Šio konkurso tikslas – suburti dirbančių pagal „Work and

Jeloustono nacionaliniame parke.

Garsiajame Antilopės kanjone (JAV).

Vieta, kur leidžiami JAV įstatymai – Kapitolijus.

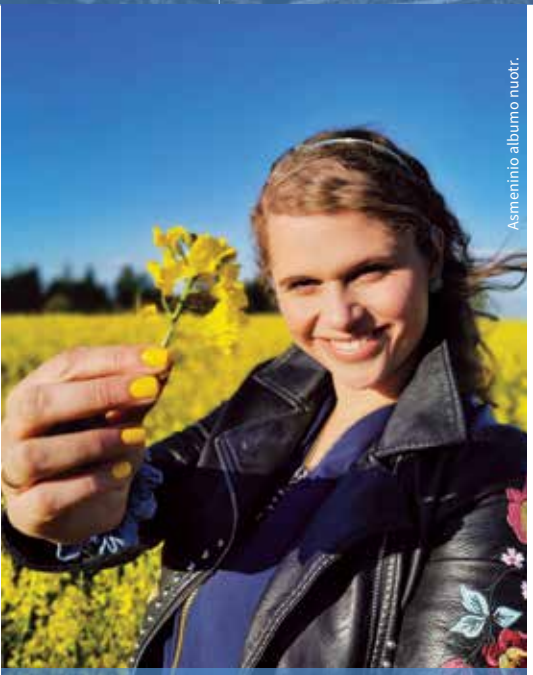

Asmeninio albumo nuotr.

Ramunė gėlių pievoje.

Travel“ programą komandą ir surengti simpoziumą Vašingtono Kolumbijos apygardoje, į kurį susirinko 45 skirtingų šalių jaunimo lyderiai. Simpoziumo atidarymą paskelbė apygardos gubernatorius, dalyvavo nemažai įvairių sričių lektorių, vyko įvairūs užsiėmimai, o paskutinę dieną – kelionė po JAV sostinę. Šis laimėtas konkursas įpūtė motyvacijos, jog viskas prasideda nuo mažiausio žingsnelio.

Neretai klausos negalią turinčiam žmogui yra sunku išmokti savo gimtąją sakytinę kalbą, o tu atrodo puikiai kalbi ir anglų kalba. Kur slypi paslaptis? Ar apskritai susiduri su kokiomis problemomis turėdama klausos negalią? Kaip jas sprendi?

Jokios paslapties nėra. Kaip ir sakiau, viskas prasideda nuo mažo žingsnelio. Tačiau kai 12-oje klasėje reikėjo ruoštis anglų kalbos egzaminui, dalyko mokytoja bandė mane atkalbėti jį laikyti. Jos manymu, man išlaikyti valstybinį anglų kalbos egzaminą šansai buvo menki. Tačiau negalėjau pasiduoti, nes tai man buvo labai svarbu dėl studijų universitete. Sunkiai, bet mokytoja pasirašė ir prileido prie egzamino. Jos nuostabai, egzaminą išlaikiau aukščiausiais balais, taip galėjau įstoti į norimą specialybę. Prie anglų kalbos tobulėjimo stipriai prisidėjo emigracija ir kelionės, dabar labai dažnai save pagaunu mąstančią anglų kalba.

Dėl klausos negalios su didžiausiais iššūkiais susiduriu komunikuodama. Ypač yra sunku pandemijos laikotarpiu, kai visi nešioja kaukes. Aš puikiai skaitau iš lūpų, o tos kaukės viską užgožia. Kaskart tenka prašyti pašnekovų, kad jas nuleistų vardan sklandesnio bendravimo.

Nešioju klausos aparatą, todėl dažnai pavargstu girdėti. Didžiulis malonumas būna žiūrėti filmus, serialus su titrais. Labai džiaugiuosi gerėjančia situacija dėl subtitrų.

Kartu su vyru labai daug keliaujate, turite patirties dirbti ir gyventi užsienyje. Tavo gyvenimas kupinas pokyčių, o tu pati esi pozityvus ir daug pasiekęs žmogus. Kaip motyvuoji ir skatini save išbandyti ką nors naujo?

Ačiū už komplimentą. Man visada patiko gyventi kitaip. Išbandžiusi ką nors naujo, kaskart tobulėju, atrandu ir įsidedu patirties į savo gyvenimo bagažą. O žvelgiant plačiau, tai mano gyvenime tiek nuolatinių pokyčių, kad tiesiog jau įpratau prie jų. Tai jie ir skatina smalsauti, kokia bus kita stotelė. Sulig kiekvienu pokyčiu jaučiu dar didesnį norą imtis naujų dalykų. Na, o labiausiai motyvuoja pačios išsikelti tikslai, svajonės ir tai, kad neturiu jų baigtinio sąrašo. Didžiausias mano ramstis – vyras, kuris visada skatina veikti, negaili patarimų ir visada būna šalia. Pasaulis milžiniškas, todėl noriu išbandyti kuo daugiau įvairių galimybių, kad senatvėje būčiau įkvėpimo šaltinis anūkams. (Šypsosi.)

Esate 4 asmenų šeima: tu, vyras ir du didžiuliai aviganiai. Paprastai žmonėms augininiai keliaujant kelia šiokių tokių rūpesčių, jūsų atveju, panašu, tai nė kiek nevaržo. Kaip jūs sprendžiate šį iššūkį ir ką rekomenduotumėte skaitytojams, kurie vis dar tik svarsto, ar imti augininį į kelionę?

Manau, mano šunys gimę keliauti. Augininiai kelionės metu ne vargina, bet atvirkščiai – pagyvina kelionės atmosferą! Mano šunims be galo patinka keliauti. Pamatytumėte jų akis, kaip jie trykšta džiaugsmu, kai pasakai, kad greit leisimės į kelionę. Europos šalys yra ganėtinai draugiškos augininiams, todėl keliaujant nekyla jokių rimtesnių sunkumų. Ar žinojote, kad Lietuvoje galite drąsiai keliauti su augininiu traukiniu? Taip pat Vilnius yra draugiškas augininiams, šeimininkai gali važiuoti viešuoju transportu su savimi pasiėmę savo keturkojus draugus. Daugėja kavinių, restoranų, kurie yra atviri ir įsileidžia augininius. Kai keliai tampa atviresni, vis mažiau noriu juos palikti namuose, todėl, pasitaikius galimybei, jie visada keliauja kartu. Kadangi mūsų šunys aktyvūs, todėl mūsų kelionės neapsieina be aplankytų vandens telkinių, atokių gamtos kampelių. Ir kiek įdomių vietų atrandame keliaudami su augininiais!

Tačiau prieš vykstant į kitą šalį, labai svarbu yra pasidomėti keliavimo su gyvūnais taisyklėmis joje ir susitvarkyti visus reikalingus dokumentus. Padėti jums gali veterinarijos įstaiga.

Visi atsakymai rodo drąsą naujovėms ir pokyčiams. Pasakyk atvirai, ar ko nors bijai?

Žinoma, aš – žmogus ir turiu baimių. Būtų negera, jei tektų prisiliesti prie įvairių gyvių: varlių, gyvačių… Aš jau geriau užlipčiau į bokštą, nei prisiliesčiau prie tokių gyvių. Taip pat labai bijau teroristinių išpuolių.

Simboliška, kad Tave kalbinu iš karto po Naujųjų metų. Kiekvienų metų pradžia – naujų tikslų įgyvendinimo pradžia. Kokius siekius išsikėlei sau 2022-aisiais ir ko palinkėtum mūsų skaitytojams?

Šiais metais labiausiai norėčiau įsikurti naujuose namuose ir susiplanuoti svajonių atostogas. (Šypsosi.) O skaitytojams norėčiau palinkėti nebijoti išeiti iš komforto zonos, džiaugtis kiekvienu teigiamu pokyčiu, daugiau svajoti ir gyventi ne taip, kaip kiti nori, jog gyventume, bet taip, kaip norisi pačiam. (Šypsosi.)

Panevėžio mokyklos bendruomenė Šeimos metus nutarė paminėti surengdama servetėlių parodą.

Paroda Šeimos metams paminėti

Danutė KRIŠČIŪNIENĖ

Ritos Kasparienės nuotr.

Šios figūros – Neringos meno mokyklos dovana.

Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos (PKNPM) valgykloje eksponuojama netradicinė paroda. Vieną sieną papuošė mokinių, tėvų, globėjų, mokytojų, administracijos darbuotojų, kitų bendruomenės narių daugiau kaip 200 nertų įvairiaspalvių rankų darbo servetėlių. Paroda skirta paminėti popiežiaus Pranciškaus paskelbtus Šeimos – „Amoris Laetitia“ – metus Lietuvoje.

Mokyklos bendruomenė – tarsi šeima, kurioje gyvenimas verda ištisą savaitę. Mūsų mokyklą lanko mokiniai iš 14 miestų ir rajonų savivaldybių. Atvykusieji iš tolimesnių rajonų: Klaipėdos, Šiaulių, Rokiškio, Radviliškio, Biržų, Kupiškio, Naujosios Akmenės, Anykščių, Pasvalio, Širvintų, Panevėžio – gyvena mokyklos bendrabutyje. Bendromis pastangomis stengiamės mokykloje puoselėti jaukią, patrauklią, namus primenančią aplinką. Organizuojame projektines veiklas, renginius, primename šeimos vertybes, tautinio paveldo svarbą.

Atidarydami Šeimos metams skirtą parodą pabrėžėme, kad servetėlės – tai tik maža tautinio paveldo dalis. Tokių produktų yra daug daugiau. Tai – staltiesės, riešinės, tinklai, karpiniai, užuolaidos, pirštinės, kojinės, puošybos detalės, galvos apdangalai, blauzdinės ir kt. Dažnai tautinio paveldo produktų kūryba tampa visos šeimos pomėgiu ir jos nariams teikia daug džiaugsmo ir malonių emocijų.

Šeimos metams paminėti iš Neringos meno mokyklos buvo atvežtos Mažosios Lietuvos mokinių sukurtos ir šeimą – tėtį ir mamą – simbolizuojančios figūros, kurios šiuo metu puošia mokyklos lauko edukacines erdves. Už šią mums be galo brangią dovaną esame ypač dėkingi mokyklos direktorei Rasai Norvilienei. Su šia mokykla PKNPM yra sudariusi ilgalaikę bendradarbiavimo sutartį. PKNPM yra katalikiškos krypties mokykla, todėl ir per pamokas, ir popamokiniuose renginiuose mokiniams nuolat akcentuojame tvirtos šeimos svarbą. Parodos atidaryme priminėme, kad 2021-2022 metai yra Šeimos metai, o darni šeima – tai tikras džiaugsmas. Dauguma klausos negalią turinčių asmenų kuria tvirtas ir darnias šeimas. Beje, nemaža dalis būsimų sutuoktinių yra „užaugusi“ PKNPM ir dabar čia į mokslus leidžia savo atžalas.

Už dalyvavimą parodoje padėkomis buvo apdovanoti 19 autorių. Viena iš jų – Dalia Jurevičienė – parodai pateikė net 84 nertas servetėles. Paroda mokykloje veiks iki birželio 26 d.

Pamoka bibliotekoje

Dalia KUOSIENĖ

Panevėžio kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos (PKNPM) mokiniams pamokos dažnai vyksta ne tik įvairiose edukacinėse erdvėse mokykloje, bet ir už jos ribų. Neseniai 5-8 klasių mokiniai lankėsi Šiaurinėje bibliotekoje – Panevėžio Elenos Mezginaitės viešojoje bibliotekoje ir dalyvavo edukacinėje programoje „Lietuvoje žiemojantys paukščiai“.

Kėlėme tikslą vaikus supažindinti su 15 dažniausiai Lietuvoje sutinkamų ir žiemojančių paukščių rūšių, praplėsti žodyną. Bibliotekininkė vaizdžiai papasakojo apie Lietuvoje žiemojančius paukščius. Pateikė labai įdomių faktų apie varną, kranklį, šarką, pelėdą ir jos pusbrolį apuoką, sniegeną, kurapką. Mokiniai sužinojo, kaip atskirti zylių, sniegenų patinėlius ir pateles. Juos nustebino, kad geniai turi smūgį, kurį patiria kaldami medį, sugeriančias kūno dalis. Tai unikalūs kaukolės kaulai, kaklo raumenys, liežuvio kaulai.

Neapsieita ir be viktorinos apie paukščius. Didžiausia paukščių žinove pasirodė besanti aštuntokė Edita Gižaitė. Mokinė pažino visus paukščius, nemažai apie juos žinojo. Pasibaigus viktorinai, mokiniai persikėlė į kitą bibliotekos edukacinę erdvę ir ten atliko praktinį darbą. Kūrė protingiausią Lietuvoje žiemojantį paukštį – varną, o bibliotekininkė kantriai aiškino ir rodė, ką ir kaip reikia daryti. Mokiniai piešė, kirpo, klijavo, tarėsi, ginčijosi ir pagamino po juodą it degutas varną.

Pasak mokyklos direktorės Danutės Kriščiūnienės, džiugu, kad visiems pavyko suplanuotą darbelį padaryti. „Vieniems sekėsi greičiau, kitiems lėčiau dirbti, bet ne tai svarbiausia. Kai klausos sutrikimų turintys mokiniai susipažįsta su pasauliu per lytėjimą, per bendrą darbą – tampa dar smalsesni, labiau atsiskleidžia jų charakteris, jie rodo ambicijas, norus, demonstruoja pasitikėjimą savimi, sparčiau formuojasi jų vaizdinis mąstymas“, – teigė direktorė.

Dalios Kuosienės nuotr.

Vaikai kantriai dirbo ir pagamino po varną.

Šioje bibliotekoje vaikai lankėsi ne pirmą kartą. Žada grįžti vėl ir vėl. Tokios edukacijos ne tik praplečia jų akiratį, bet ir skatina pamilti knygą.

Graži iniciatyva suartino ugdymo įstaigas

Palmira STANČAUSKIENĖ

Ritos Kasparienės nuotr.

Iniciatyvos ,,Sveikinu draugus" dalyviai.

2021 m. pabaigoje, artėjant gražiausioms metų šventėms, Vaiko gerovės komisijos iniciatyva, buvo organizuota akcija ,,Sveikinu draugus". Šios akcijos tikslas – klausos negalią ar kompleksinę negalią turinčius vaikus pakviesti pagaminti atvirukų ir juos padovanoti integruotai besimokantiems specialiųjų poreikių turintiems vaikams.

Idėją realizuoti labai padėjo vizituojančios surdopedagogės, kurios kreipėsi į lankomų įstaigų pedagogus, vaikus ir paragino jungtis prie iniciatyvos. O atvirukus gaminti pasisiūlė padėti Moksleivių namų dailės mokytoja Geleta Norvaišienė.

Šio sumanymo rezultatas – dešimtys mūsų mokyklos ugdytinių sukurtų atvirukų, kuriais jie pradžiugino specialiųjų poreikių turinčius bendraamžius kitose mokyklose.

Akcijoje taip pat dalyvavo Panevėžio ,,Šviesos'' ugdymo centro lavinamųjų klasių mokiniai, kuriems talkino vyresnioji mokytoja Rasa Kriaupienė, ,,Vilties'' progimnazijos I d klasės mokiniai su savo vyresniąja mokytoja Dalia Andruliene, ,,Vaikystės'' lopšelio-darželio pedagogės Danguolė Taraškevičiūtė bei Indrė Navarskienė ir jų mažieji ugdytiniai.

Iš šių įstaigų atskriejo sveikinimai į PKNPM. Gavę juos, vaikai skaitė, rodė draugams, nešėsi namo parodyti tėveliams. Taip jie suprato, kad, jei pats parodysi dėmesį, norą draugauti, tokie pat jausmai iš aplinkinių sugrįš šimteriopai. Mokyklos direktorė Danutė Kriščiūnienė padėkomis paskatino visus iniciatyvos dalyvius, kvietė vaikų su labai dideliais specialiaisiais poreikiais nepalikti nuošaly.

Ateityje panašių progų bus ne viena, todėl raginame visus pagalvoti, kaip į įvairias iniciatyvas įtraukti ir klausos negalią bei įvairių specialiųjų poreikių turinčius vaikus. Mūsų vaikams svarbu ne vien akademiniai pasiekimai, bet ir skirtingų poreikių tenkinimas, kultūringo elgesio, naudingų socialinių įgūdžių ugdymas, tai ateityje padėtų sėkmingai socializuotis visuomenėje.

Kauno pedagogai pasitelkė STEAM metodą

Kristina PUKINSKAITĖ

Kauno kurčiųjų ir neprigirdinčiųjų ugdymo centras (toliau – centras) nuolat tobulina ugdymo procesą ir ieško vaikams patrauklių ugdymo metodų. Siekia, kad vaikai ne tik domėtųsi aplinka, vykstančiais procesais, bet ir patys taptų jų dalimi, būtų aktyvūs atradėjai. Tradicinis ugdymas šiuolaikiniams vaikams tampa vis mažiau patrauklus, todėl ieškojome naujų ugdymo organizavimo modelių ir apsisprendėme į pagalbą pasitelkti STEAM metodikos elementus.

STEAM ugdymo metodas centro darželyje taikomas jau kelerius metus. Šiuo metu pasaulyje jis laikomas vienu pažangiausių ugdymo metodų. Kas tai yra? Tai – vientisas (integralus), pažinti tikrovės reiškinius kompleksiškai, gebėti naudotis pažinimo vaisiais bei spręsti problemas vaikus kreipiantis ugdymas. Toks ugdymas vyksta per gamtos pažinimo, technologijų, inžinerijos, menų ir matematikos disciplinas. Iš jų visumos ir gimė metodo pavadinimas (angl. trumpinys STEAM susideda iš *science, technology, engineering, arts, maths*). Taikant STEAM metodą vaikai skatinami eksperimentuoti, įžvelgti daugiafunkcionalumą, tą patį mokomąjį dalyką išnagrinėti kelių mokomųjų disciplinų kontekste, pasitelkti vaizduotę, kaupti grožio pajautos, jutiminę ir emocinę patirtis.

Centro darželio specialistai per kelerių metų STEAM metodo taikymo stebėjimus atkreipė dėmesį, kad lavėja vaikų tyrinėjimo, mokymosi spręsti problemas, bendradarbiavimo, medijų ir informacinio raštingumo, analitinio ir kritinio mąstymo, gebėjimo mokytis, dėmesio sutelkimo, susikaupimo įgūdžiai. Mokiniai tapo pajėgūs numatyti ne tik rezultatus, bet ir veiklų pasekmes, tapo lankstesni, lavėjo smulkiosios motorikos įgūdžiai. Sustiprėjo noras veikti, įsitraukti, kūrybiškumas ir atkaklumas, pasitikėjimas savimi, motyvacija. Gerėja diskutavimo ir samprotavimo pradmenys, suvokimas, kad klysti nėra blogai, tarpusavio santykiai. STEAM metodikos taikymo naudų yra ir daugiau.

Šiuo metu visi centro pedagogai gilina STEAM metodikos taikymo žinias, dalyvauja kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, organizuoja įvairias STEAM veiklas. Šiuolaikiniai vaikai yra drąsūs, kūrybiški, imlūs, technologiškai pažangūs, tad juos sudominti pavyksta tik tuomet, kai patys mokytojai nuolat tobulėja, mokosi ir ieško. Šiuo metu stengiamės išmokti STEAM metodiką taikyti optimaliai, ateičiai išsikėlėme tikslą pereiti nuo STEAM prie STREAM metodo. Apie šį metodą papasakosime kitąkart.

STEAM metodas Kauno ugdymo centre taikomas jau kelerius metus.

Kristinos Pukinskaitės nuotr.

Naujienos iš Raseinių

Regina JANIONIENĖ

2021 m. pabaigoje Raseinių kurčiųjų pirminės organizacijos renginį, tradiciškai vadinamą „Naujųjų metų žavesys“, nuspręsta rengti mažame žmonių rate, bet pasikviesti atstovų iš rajono policijos komisariato. Atvyko pareigūnai: Giedrė Deveikienė, Darius Jonaitis ir policijos pagalbininkas Amsius. Pastarojo žavesys pavergė visus šventės dalyvius, visi veržėsi su juo nusifotografuoti.

Mūsų pirmininkė Genutė Eidukevičienė į susibūrimą paragino ateiti ir Raseinių neįgaliųjų užimtumo ir paslaugų centro globos skyriuje gyvenančius žmones. Vadovė džiaugiasi, kad sugalvojo pakviesti policijos pareigūnus, nes pastaruoju metu labai padaugėjo įmantrių sukčiavimo atvejų.

Raseinių PVO archyvo nuotr.

Raseinių kurčiųjų renginio „Naujųjų metų žavesys" dalyviai.

Policijos pareigūnai atskleidė daug sukčių gudrybių, jų „triukus“ iliustravo skaidrėmis, priminė žmonėms, kad budrumas būtinas, jei nenorime nukentėti.

Taip pat dėmesio skyrė saugumui kelyje, ypač perėjose, akcentavo atšvaitų nešiojimo svarbą tamsoje. Pareigūnai padovanojo kiekvienam po angelo skulptūrėlę, kad saugotų mus. O mes pakvietėm prie stalo paskanauti arbatos, kavos, pyragaičių bei pabendrauti.

Policijos pareigūnų pasisakymus į gestų kalbą vertė LGKVC vertėjos iš Kauno.

Rutulio stūmikas V. Ivaškevičius, treneris S. Lepinaitis, lengvaatletis M. Paurys.

Imtynininkas M. K. Sinkevičius.

LKSK prezidentas, treneris P. Matulis, tinklininkės B. Aleknavičiūtė, I. Milkintaitė.

Sportininkų pagerbimo vakaras

„Akiračio" inf.

Pagerbti geriausius 2021-ųjų sportininkus ir jų trenerius, rėmėjus, kartu pasidžiaugti medalių derliumi Lietuvos kurčiųjų sporto komitetas visus suinteresuotuosius gruodžio 14 d. suvadino į Kauno „Žalgirio“ areną. Prie mikrofono stojęs LKSK prezidentas Edvinas Kriūnas sakė, kad 2021-ieji kurtiems atletams buvo sėkmingi.

Pasaulio čempionatuose aukso medaliais pasidabino rutulio stūmikas Vytenis Ivaškevičius ir imtynininkas Mantas Kazimieras Sinkevičius, prizininkais tapo lengvaatletis Mažvydas Paurys bei paplūdimio tinklininkės Birutė Aleknavičiūtė ir Ingrida Milkintaitė.

Europos čempionatuose pelnyti trys medaliai. Vicečempiono titulą apgynė šachmatininkas Tomas Jankūnas. Bronza pasidabino orientacininkai Adrija Atgalainė (dukart), Rokas Koveckis, Mikalojus Makutėnas ir Gedvilė Diržiūtė. Bronza sušvito ir ant krepšininkių: Deimantės Naruševičiūtės, Justinos Burbaitės-Mačiulienės, Aušros Milašauskės, Gabrielės Valaitytės, Rūtos Pazdrazdienės, Jurgitos Šegždaitės, Gražinos Jočytės, Jurgitos Jankutės-Meškinės, Agnės Valkiūnienės, Ramunės Eskertaitės, Rugilės Vosyliūtės ir rinktinės kapitonės Sonatos Bareikienės – krūtinių.

LKSK archyvo nuotr.

LKSK prezidentas šiltus padėkos žodžius skyrė lengvaatlečių treneriui Sigitui Lepinaičiui, imtynininką M. K. Sinkevičių treniruojančiam Sauliui Liaugminui, krepšininkes kovoms rengiančioms Linai Dambrauskaitei bei Birutei Zakienei, tinklininkių treneriui Pauliui Matuliui, orientavimosi sporto specialistams Laimiui Drazdauskui ir Ričardui Tėveliui. Sportininkams, jų treneriams ir rėmėjams įteikė padėkas ir atminimo ženklus.

Kurčiuosius sportininkus ir vakaro dalyvius pasveikino ŠMSM viceministras Linas Obcarskas. Jis apgailestavo, kad kurtiesiems krepšininkams Senojo žemyno čempionatas dėl koronaviruso nutrūko per anksti, bet pasidžiaugė, kad visi oranžinio kamuolio meistrai sveiki ir gyvi. Viceministras neabejojo, kad pergalių dar bus. Kurčiųjų krepšininkų indėlį į pastarųjų metų Lietuvos krepšinio aruodą komplimentais įvertino Lietuvos krepšinio federacijos generalinis sekretorius Mindaugas Balčiūnas. Sportininkų pagerbti atvyko LKD vadovai.

E. Kriūnas su orientacininkais: M. Makutėnu, G. Diržiūte, L. Drazdausku (treneris), A. Atgalaine.

Dešinėje – šachmatininkas T. Jankūnas.

Krepšinio rinktinės trenerės ir žaidėjos: B. Zakienė, L. Dambrauskaitė, J. Šegždaitė, A. Valkiūnienė, R. Eskertaitė, A. Milašauskė, J. Jankutė-Meškinė, J. Burbaitė-Mačiulienė.

Į sportininkų pagerbimo iškilmes kartu su tėveliais buvo pakviestas 12-metis Lukas iš Kaišiadorių. Berniukui prieš 2 metus buvo diagnozuota neuroblostoma. Jis daug ištvėrė, ilgai gydėsi, šiuo metu liga atsitraukė. Rimanto Kaukėno labdaros ir paramos fondas išpildė Luko svajonę ir įteikė jam galingą kompiuterį, o LKSK prezidentas berniukui padovanojo krepšinio kamuolį, kad dienas vaikas leistų aktyviai.

Su 60-uoju gimtadieniu buvo pasveikintas Vilniaus „Gesto“ kurčiųjų sporto klubo prezidentas Arūnas Kubaitis.

Oficialiai daliai pasibaigus svečiai ir šeimininkai neskubėjo skirstytis: dar ilgai bendravo ir vaišinosi.

Sportuojanti Klaipėda

Kristina RIMKIENĖ

Jei kas prieš porą metų būtų pasakęs, kad Klaipėdos kurčiųjų sporto klubas „Šermukšnis“ turės apie šimtą narių, jo pirmininkas Arnestas Karpauskas būtų tik nusijuokęs. O šiandien tiek ir yra – sportą pamėgusių kurčiųjų skaičius ženkliai šoktelėjo, kai 2020 m. startavo Sporto rėmimo fondo finansuojamas projektas „Fizinio aktyvumo skatinimas Klaipėdos apskrities kurtiesiems“ (Nr. SRF-FAV-2020-1-0205).

Vykdome 5 veiklas, tai plaukimo, badmintono, krepšinio, lengvosios atletikos ir tinklinio treniruotės. Su sporto entuziastais dirba profesionalūs treneriai, o jų skiriamas užduotis ir technikos paslaptis suprasti padeda asistentai–gestų kalbos vertėjai.

Projekto naudą spėjo pajusti ir jauni, ir vyresnio amžiaus kurtieji. Štai krepšininkai vis geriau perpranta trenerio Rimanto Šimkaus nurodymų esmę, pamažu vyrai mokosi būti komandos dalimi. Plaukikus treniruojanti Aušra Gardžiulienė puoselėja viltis išauginti naująją kurčių plaukikų kartą. Sudarytos net dvi plaukikų grupės – vaikų ir suaugusiųjų.

Tinklinio trenerė Agnė Tamošauskė ypač džiaugėsi tinklinio komandos užimta trečiąja vieta Lietuvos kurčiųjų salės tinklinio čempionate. Beje, jos teigimu, komanda turėjo daugiau potencialo, negu pavyko pademonstruoti minėtose varžybose. Tad užimta vieta galėjo būti ir aukštesnė.

Badmintono treneris Donatas Narvilas mielai priima ir šios sporto šakos subtilybių moko ne tik jau pažengusius sportininkus, bet ir naujokus, kurių ateina dar ir dar. Rudenį lengvosios atletikos treniruotes pradėjusi vesti trenerė Aistė Daugėlaitė kurtiesiems sudarė reiklios, bet savo darbą puikiai išmanančios trenerės įspūdį.

Iš SRF lėšų „Šermukšnio“ klubas projekto dalyviams nupirko avalynės, po aprangos komplektą krepšininkams, badmintonininkams, lengvaatlečiams, taip pat įsigijo reikalingo sporto inventoriaus.

Projektas turi baigtis 2022 metų vasarą, tačiau sutaupėme lėšų ir norėtume jį tęsti. Sėkmingi startai skatina tobulėti, tad sieksime ne tik tęsti dabartines veiklas, bet ir imtis naujų.

Sustabdytos treniruočių akimirkos.

Sportuojanti Klaipėda

Treniruotes šiuo metu lanko apie 100 Klaipėdos kurčiųjų sporto klubo „Šermukšnio“ narių.

Lauros Jūdvytytės nuotr.

Akiratis

Indeksas 0002
UŽEIKITE, SKAMBINKITE, RAŠYKITE
Šv. Kazimiero g. 3, LT-01303 Vilnius
Telefonas pasiteirauti 261 55 93
El. p. redakcija@lkd.lt

Redaktorė Nijolė KRASNIAUSKIENĖ
ISSN 1648–5882

Maketavo
Judita ŠPOKAUSKIENĖ

Ofsetinė spauda. 2 sp.l.
Tiražas 600 egz.
Spausdino BĮ UAB „Baltijos kopija”
Kareivių g. 13B LT-09109 Vilnius
Užsakymas 51902

Projektą „Kurčiųjų bendruomenės sociokultūrinės tapatybės stiprinimas ir bendrystės su visuomene atradimai" 24 tūkst. eurų suma remia SRTRF.

SPAUDOS, RADIJO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS

Rašiniai trumpinami redakcijos nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami, nesaugojami.
Laikraštyje spausdinamų straipsnių bei laiškų autoriai išsako savo, o ne redakcijos nuomonę.